

ไข้เลือดออก

เกิดจากเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue) ซึ่งมีสายพันธุ์ 1,2,3,4 ส่วนน้อยเกิดจากเชื้อ ไข้ชุนกุนจาไวรัส (Chikungunya Virus)

พาหะ คือ ชุมละงาบ้าน (Aedes aegypti)

ชุมละงาจะได้รับเชื้อไวรัสจากผู้ป่วยที่เป็นไข้เลือดออกและเมื่อไปกัดคนอื่น ๆ

จะแพร่เชื้อไปด้วชุมละงาส่วนใหญ่มักจะมีอายุต่ำกว่า 15 ปี โรคไข้เลือดออกจะระบาด

ทุกปี โดยเฉพาฤดูฝนช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายนในแต่ละปีจะมีผู้ป่วยไข้เลือดออกจำนวนมากและมีอัตราตายประมาณร้อยละ 0.1 ชุมละงามี 2 ชนิดคือชุมละงาบ้านและชุมละงามนแต่ที่เป็นพาหะหลักคือ ชุมละงาบ้าน จะออกหากินในเวลากลางวัน มักหลบซ่อนตัวในมุมมืด แหล่งเพาะพันธุ์จะอยู่ตามภาชนะที่มีน้ำนิ่งและใส เช่น แจกัน โอ่งน้ำ ถังขยะ ฯลฯ เป็นต้น

อาการ

- ไข้สูงลอย 2-7 วัน
- ไข้สูง 39 - 41 องศาเซลเซียส
- เบื่ออาหาร อาเจียน ปวดท้อง เจ็บใต้ชายโครงข้างขวา
- ปวดหัว ปวดกล้ามเนื้อวันที่ 2-3 เด็กมักซึมลง
- หน้าแดง ตัวแดง อาจมีผื่นหรือจุดเลือดออกตามผิวหนัง

ทำอย่างไรเมื่อเป็นโรคไข้เลือดออก

ปัจจุบันยังไม่มียาต้านเชื้อไวรัสโรคไข้เลือดออกโดยตรงการรักษาโรคนี้จึงเป็นการรักษาตามอาการ และประคับประคองให้ผู้ป่วยฟื้นตัวได้เอง ดังนี้

- ถ้าผู้ป่วยมีไข้สูง ควรให้ยาพาราเซตามอลเพื่อลดไข้
- หากจำเป็นต้องให้ยาลดไข้ควรให้ยาพาราเซตามอล ห้ามใช้แอสไพรินเพราะมีผลทำให้เลือดออกง่ายกว่าปกติ
- หากมีอาการอ่อนเพลียให้ดื่มน้ำผลไม้หรือน้ำตาลเกลือแร่บ่อยๆ
- ถ้าหากอาการไม่ดีขึ้นควรรีบพามาพบแพทย์ทันที

วิกฤตของไข้เลือดออก

คือ การเกิดภาวะ ีช็อก

ซึ่งมีอาการดังนี้

- ไข้ลงอย่างรวดเร็ว ชีพจรเต้นช้าลง มือเท้าเย็น
- กระสับกระส่าย ชีพจรเบาเร็วแต่ยังมีสติรู้เรื่อง
- กระหายน้ำ ถ่ายปัสสาวะน้อย
- ปวดท้องมากขึ้นกะทันหัน
- มีเลือดกำเดาไหลหรืออาเจียนเป็นเลือด
- ถ่ายอุจจาระดำ ถ้าไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงทีจะเสียชีวิตภายใน 12-24 ชั่วโมง

การป้องกัน

1. ถัดระวังเรื่องไม่ให้ยุงกัดโดยใส่เสื้อผ้านวม นอนในมุ้ง
2. ช่วงกันกำจัดและลดแหล่งเพาะพันธุ์ ลูกน้ำชุมละงาโดย **5 ป**
 - ปิดฝาโอ่งให้สนิทด้วยผ้าและฝา ปิดความเสี่ยงให้ทุกชีวิตของครอบครัว
 - เปลี่ยนน้ำในภาชนะที่ปิดไม่ได้ กันไม่ให้ชุมละงาไปวางไข่
 - ปล่องปลาที่ลูกน้ำก่อนที่ลูกน้ำจะกลายเป็นยุงกินเลือดเรา
 - ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ทำลายและคว่ำภาชนะที่น้ำขังหรือไม่ใช้แล้ว
 - ปฏิบัติเป็นประจำทุกวันศุกร์
3. กำจัดชุมละงาโดยการใช้น้ำยาฆ่าชุมละงา
4. การใช้กลิ่นกันชุมละงา เช่น ตะไคร้หอม เปลือกส้ม เป็นต้น
5. ใส่เกลือ น้ำส้มสายชูหรือผงซักฟอกลงในน้ำจานรองตู้กับข้าวเพื่อป้องกันไม่ให้ชุมละงาไข่

ด้วยความปรารถนาดีจาก

สถาบันบำราศนราดูร

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

โทร.0-2590-3737 (เวลาราชการ) www.bamras.org